

Atalanta

Financieel Meerjaren Perspectief Atalanta

Versie 04-03-2014

(vastgesteld door burgemeester en wethouders op 18 maart 2014)

www.emmen.nl/Atalanta

Centrumontwikkeling dierenpark-theater Emmen

Atalanta leidt tot één mooi, uitnodigend en goed bereikbaar centrumgebied waar van alles te beleven is; een nieuw Belevenspark (dierenpark met theater), een uniek 'mensenpark' verbonden door een levendig centrumplein.

Projectbureau Atalanta
Postbus 30.001
7800 RA Emmen
t 14 0591
i www.emmen.nl/atalanta

INHOUD

Hoofdstuk 1: Indicatieve meerjaren investeringsplanning Atalanta	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Uitgangspunten	4
1.3. Ontwikkelingen en verwerkte mutaties t.o.v. vorig FMP van maart 2013	6
1.4. Meerjaren investerings- en dekkingsramingen Atalanta	9
1.5. Totale meerjarenprognose Atalanta	18
Hoofdstuk 2: Risico's	22
2.1. Risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta	22
2.2. Risico's m.b.t. indicatieve investeringsramingen en indicatieve dekking gemeentelijke investeringen Atalanta	26
2.2.1. Risico's ten aanzien van investeringsramingen en calculaties Atalanta	26
2.2.2. Risico's ten aanzien van dekking gemeentelijke investeringen Atalanta	27

informatie:

Programmabureau Centrumvernieuwing Emmen

Hoofdstuk 1: Indicatieve meerjaren investeringsplanning Atalanta

1.1. Inleiding

Het Financieel Meerjarenperspectief betreft een meerjaren beleidsmatig document voor het Atalanta-project. Dit betekent dat alleen Atalanta-projecten hierin zijn opgenomen en niet de andere projecten binnen Centrumvernieuwing Emmen (CvE). Dit omdat de raad, in het kader van het besluit van 18 december 2008, Atalanta afzonderlijk inzichtelijk wil houden en tevens omdat het uitgangspunt is dat verschuivingen in financiering / dekking, etc. alleen mogelijk zijn binnen Atalanta.

Ook DPE en DPE Next vormen geen primair onderdeel van het Financieel Meerjarenperspectief Atalanta (FMP). In hoofdstuk 1.5 van dit FMP is afzonderlijk een paragraaf betreffende Dierenpark Emmen (DPE / DPE Next) opgenomen, waarin kort wordt ingegaan op de bijdragen en financiering van DPE / DPE Next vanuit de gemeente en de dekking hiervan.

De in het Financieel meerjarenperspectief (FMP) opgenomen indicatieve meerjaren investeringsplanning Atalanta (hierna de investeringsplanning) betreft een uitwerking van de investeringen en dekking van de investeringen naar jaarschijven om op deze wijze meer inzicht te krijgen in de planning van de financiering en de dekking van investeringen Atalanta. De investeringsramingen en dekking naar jaarschijven betreffen een globale inschatting op basis van de actuele planning.

In eerste instantie wordt uitgegaan van een globale investeringsplanning. Naarmate het project vordert zal de investeringsplanning nader worden gedetailleerd en gespecificeerd. Op dit moment heeft de investeringsplanning nog een globaal en richtinggevend karakter. Doordat de detaillering en verdere onderbouwing voor de diverse projectonderdelen in relatie tot de fasering in tijd verschilt, is ook de hardheid van de diverse investeringsramingen in het financieel meerjarenperspectief verschillend. In dit FMP is een nadere invulling en uitwerking opgenomen van diverse projecten op basis van gemaakte afspraken met de provincie Drenthe omtrent RSP Bereikbaarheid en op basis van besluitvorming over investeringskredieten in het afgelopen jaar. In dit kader zijn ook de projecten Bijkomende Infraverken en Bereikbaar Emmen Centrum in dit FMP nader uitgewerkt en uitgesplitst naar de diverse deelprojecten.

De meerjaren investeringsplanning Atalanta wordt binnen het programmabureau Centrumvernieuwing Emmen regelmatig geactualiseerd en bijgewerkt.

In de voorbereidingsfase is het belangrijk om bij de verdere uitwerking van Atalanta, binnen de kaders van het raadsbesluit van 18 december 2008, de vrijheid te houden om enerzijds investeringsramingen verder te optimaliseren (rekening houdende met de verdere ontwikkeling van het project) en anderzijds de inzet van dekkingsmiddelen binnen Atalanta optimaal te benutten.

De (voorlopige) indicatieve dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta, zoals opgenomen in de indicatieve meerjaren investerings- en dekkingsramingen Atalanta, is niet voor alle posten / bronnen even hard. In het risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta wordt de hardheid van de dekking in beeld gebracht.

1.2. Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd voor het opstellen van het financieel meerjarenperspectief (FMP):

Investerings:

1. De indicatieve investeringsbedragen, betreffen globale financiële richtbedragen (kader) gebaseerd op het prijspeil 1-1-2008, exclusief BTW. Het raadsbesluit van 18 december 2008 wordt als financieel kader gehanteerd voor de gemeentelijke inzet. Er wordt uitgegaan van de investeringsramingen zoals vermeld in het besluit van 18 december 2008, totdat middels uitvoeringskredieten / aanbestedingen en/of besluitvorming hierover meer duidelijkheid ontstaat.
2. In de investeringsramingen wordt in principe rekening gehouden met 15% onvoorzien. Voor enkele posten (schadeloosstelling à fonds perdu aan DPE en bijdragen aan projecten) wordt geen rekening gehouden met onvoorzien.
3. In de investeringsramingen voor de diverse projecten is rekening gehouden met het toe te rekenen deel van de algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta, voor zover deze voorbereidings- en proceskosten Atalanta niet ten laste van de gemeentelijke exploitatie gebracht worden.

Indexering:

4. De globale investeringsramingen op basis van prijspeil 1-1-2008 zijn niet geïndexeerd. Door het college van B&W is aangegeven dat de indexering / inflatie op "nihil" moet worden gesteld, aangezien de inflatie op dit moment erg laag is en de aanbestedingsresultaten de laatste tijd, mede vanwege de huidige economische crisis, gunstig uitvallen. Indien op basis van nadere calculaties en aanbestedingen blijkt dat indexering noodzakelijk is, zal dit leiden tot een bijstelling van het financieel meerjarenperspectief. Tot op heden is dit echter nog niet het geval.

Financieringskosten:

5. De financieringskosten tot het moment van ingebruikname, betreffende de rentekosten "tijdens de bouw", worden verantwoord in de gemeentelijke exploitatie en gedekt uit de binnen de gemeentelijke exploitatie geraamde budgetten in relatie tot Atalanta. Vanaf het moment van ingebruikname komen de kapitaallasten (rente en afschrijving) die voortvloeien uit de betreffende investering ten laste van de desbetreffende onderdelen van de gemeentelijke exploitatie.
6. De financieringskosten worden berekend over het bedrag van de investering, minus de ontvangen subsidies en bijdragen van derden en minus de inzet van eigen gemeentelijke middelen uit reserves. De financieringslasten worden derhalve berekend over de te financieren "netto" investering.
7. Voor de berekening van de financieringskosten is met ingang van 1-1-2014 een rentepercentage van 4,00% gehanteerd (tot en met 2010 was dit rentepercentage 4,5% en van 2011 tot en met 2013 was dit rentepercentage 4,25%). De financieringskosten werden tot en met 2010 berekend over de boekwaarde van de investering per 1 januari van het betreffende boekjaar. Vanaf 2011 worden de financieringskosten in het kader van het FMP berekend over de gemiddelde boekwaarde aan het begin en aan het einde van het jaar.

8. Voor wat betreft de berekening van de financieringskosten ten aanzien van de schadeloosstelling à fonds perdu aan DPE van € 65,5 miljoen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de betaling van de gemeente aan DPE het investeringsritme van DPE Next volgt.

Kapitaallasten:

9. Voor de bepaling van de kapitaallasten en de dekking van de kapitaallasten in het kader van Atalanta is het uitgangspunt gehanteerd, dat alle investeringen binnen Atalanta (tunnel, infrastructuur, plein, theater, parkeergarages, etc.) in 40 jaar worden afgeschreven. Deze afschrijvingstermijnen passen binnen het afschrijvingsbeleid van de gemeente Emmen, zoals vastgelegd in de nota activabeleid. Voor de parkeergarages, Wereld van de Ontmoeting en het Theater is uitgegaan van annuïtaire afschrijving (omdat hier tariefsvergoedingen, danwel huuropbrengsten tegenover staan); voor alle andere investeringen is uitgegaan van lineaire afschrijving. Voor de bepaling van de kapitaallasten is gerekend met een rentepercentage van 4,00% (was 4,5% tot en met 2010 en 4,25% van 2011 tot en met 2013).

Dekking / financiering:

10. Voor de bepaling van de dekking / financiering wordt uit gegaan van het moment dat de reserves daadwerkelijk ten gunste van het project zijn geboekt dan wel op basis van raadsbesluit ten gunste van het project zullen worden geboekt. Voor de ontvangst van subsidies en bijdragen van derden is gekeken naar het moment dat de subsidies en bijdragen daadwerkelijk zijn ontvangen of volgens de beschikkingen zullen worden ontvangen. Deze middelen en bijdragen worden daarom in het jaar van (verwachte) ontvangst als opbrengst verantwoord. Voor de € 17 miljoen dekking met een hoog risico (ministerie VROM) is er voor de berekening van de financieringskosten vanuit gegaan dat dit bedrag tot en met 2015 door de gemeente Emmen moet worden voorgefinancierd.
11. Met betrekking tot de parkeergarage(s) wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de kapitaallasten die voortvloeien uit de stichting van de parkeergarage(s) (investering door gemeente) voor 100% worden gedekt uit de opbrengsten parkeerexploitatie.
12. Met betrekking tot de Wereld van de Ontmoeting wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de kapitaallasten, die voortvloeien uit de stichtingskosten van het niet openbaar toegankelijk deel van de Wereld van de Ontmoeting (investering door gemeente), volledig worden gedekt uit de huuropbrengst die DPE betaalt aan de gemeente voor de huur van de Wereld van de Ontmoeting (WvdO).
13. Met betrekking tot de stichtingskosten van het Theater wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de bekostiging van het gebouw voor wat betreft het aandeel van het Theater hierin, wordt gedekt door de gemeente. Daarnaast zal de gemeente € 500.000 subsidiëren in de onrendabele top van het culturele programma van het Theater in relatie tot de vereisten vanuit de gemeente in dit kader. Op basis van het raadsbesluit 3-10-2011 is € 820.000 opgenomen in de gemeentebegroting voor groot en vervangingsonderhoud.
14. Alle beschikbare budgetten (inclusief die voor kapitaallasten) in de gemeentelijke exploitatie 2009 en volgende jaren in relatie tot Atalanta zullen volledig worden aangewend voor de realisatie van de Atalanta projecten.
De geraamde budgetten voor culturele programmering zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

De beschikbare budgetten binnen de gemeentelijke exploitatie zullen worden ingezet voor de dekking van kapitaallasten, financieringskosten tijdens de

bouw en algemene proces- en voorbereidingskosten Atalanta (voor zover deze kosten niet geactiveerd worden). In het kader van de egalisatie van jaarlijkse overschotten en tekorten op deze exploitatiebudgetten met betrekking tot Atalanta is een bestemmingsreserve Atalanta ingesteld.

1.3. Ontwikkelingen en verwerkte mutaties ten opzichte van vorig FMP van maart 2013

Ontwikkelingen:

Middels een korte opsomming wordt hierna een aantal belangrijke ontwikkelingen weergegeven die in deze versie van het financieel meerjarenperspectief zijn verwerkt:

- Nadere uitwerking en detaillering van de samenstellende delen van de projecten "Bijkomende infra-werken" en "Bereikbaar Emmen Centrum".
- Besluit krediet algemene proces en voorbereidingskosten 2013-2015
- Besluitvorming krediet Markt
- Besluitvorming raamkrediet Centrumplein
- Besluitvorming (krediet) RSP Bereikbaarheids projecten Emmen Centrum
- Besluitvorming krediet Boulevard Noord en Boulevard Zuid
- Besluitvorming Theater / Wereld van Ontmoeting
- Vastgestelde Kwartaalrapportage Centrumvernieuwing Emmen Q4-2013
- Goedgekeurd wijzigingsverzoek EFRO subsidie "De Economie van de Verbinding".
- Wijziging rentepercentage van 4,25% naar 4,00% vanaf 1-1-2014.

Verwerkte mutaties:

De belangrijkste mutaties in het geactualiseerde FMP ten opzichte van het FMP van maart 2013 zijn hierna kort weergegeven.

- De meerjarenraming algemene proces- en voorbereidingskosten CvE / Atalanta is aangepast o.b.v. het goedgekeurde krediet 2013-2015. Hierbij is rekening gehouden met de werkelijke kosten tot en met het vierde kwartaal 2013.
- In het geactualiseerde FMP wordt uitgegaan van / aansluiting gezocht bij de investeringsramingen, zoals vermeld in het besluit van 18 december 2008, totdat, middels uitvoeringskredieten / aanbestedingen en/of besluitvorming, hierover meer duidelijkheid ontstaat. Ook in de voorgaande FMP's Atalanta werd uitgegaan van de investeringsramingen volgens raadsbesluit van 18 december 2008.
- De fasering van de investeringen is geactualiseerd n.a.v. de gewijzigde planning van de realisatie zoals opgenomen in de vierde kwartaalrapportage 2013 Centrumvernieuwing Emmen.
- De raming van de ontvangsten van subsidies en bijdragen is opgenomen op basis van de ontvangen beschikkingen.
- De uitgaven voor de locatie Hoofdstraat zijn aangepast op basis van de werkelijke uitgaven in 2013 en op basis van recente verwachtingen.
- Op basis van het Raadsbesluit krediet Markt zijn middelen overgeheveld van de projecten "Hondsrugwegtunnel" (€ 2.019.000) en "Bijkomende Infrawerken" (€ 1.377.000) naar het project "Markt". Hierdoor ontstaat een verschuiving van Atalantamiddelen (€ 3.396.000) naar projecten buiten Atalanta.

- Op basis van het Raadsbesluit krediet Markt zijn middelen met betrekking tot het Entreegebied Mensenpark overgeheveld van het project “ontwikkeling locatie Hoofdstraat” (€ 1.645.000) naar het project “Markt”. Hierdoor ontstaat een verschuiving van Atalantamiddelen naar projecten buiten Atalanta.
- Op basis van het Raadsbesluit kredietaanvraag RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum zijn middelen beschikbaar gesteld voor “voorzieningen en maatregelen verkeer en parkeermanagement” ad € 750.000 en voor “Reconstructie N862 / Rondweg” ad € 3.600.000. Hierdoor zijn middelen (€ 4.350.000) verschoven van Atalantaprojecten naar projecten buiten Atalanta.
- Op basis van het Raadsbesluit krediet Markt en het Raadsbesluit kredietaanvraag RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum zijn algemene proces en voorbereidingskosten toegerekend aan het project “Markt” en aan het project “voorzieningen en maatregelen verkeer en parkeermanagement”. Hierdoor worden meer algemene proces- en voorbereidingskosten doorbelast aan andere CvE projecten buiten Atalanta en is het totale krediet investeringsdeel Algemene proces en voorbereidingskosten dat doorbelast wordt aan de Atalanta projecten gedaald van € 13.500.000 naar € 13.150.000.
- In de berekening van de rentelasten tijdens de bouw en de kapitaallasten is vanaf 2014 gerekend met 4,00% rente (tm 2010 is gerekend met 4,5% en van 2011 tot en met 2013 met 4,25% rente).

In onderstaand overzicht zijn de mutaties in de totale gemeentelijke investeringen Atalanta in het geactualiseerde FMP ten opzichte van het FMP van maart 2013 opgenomen:

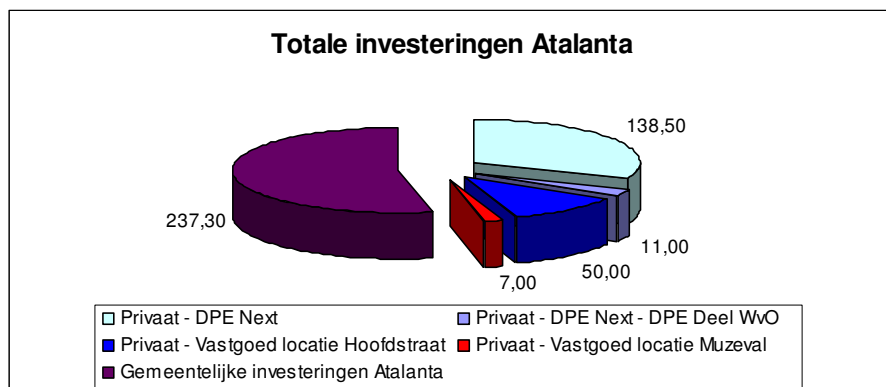
Mutaties in indicatieve dekking geactualiseerd FMP maart 2014 t.o.v. FMP maart 2013

	FMP mrt-13	FMP mrt-14	Mutatie	Toelichting
Totaal gemeentelijke investeringen	246,5	237,3	-9,2	
Projecten naar buiten Atalanta				
<u>Markt</u>				Op basis van Raadsbesluit RA 13.0088 d.d. 31-10-2013 krediet Markt.
EFRO subsidie SNN			-1,4	Zijn middelen overgeheveld vanuit de projecten "Hondsrugwegtunnel" en
Cofinanciering RSP+			-0,7	"Bijkomende Infraverken" naar het project "Markt".
Gemeentelijke kapitaallasten			-1,2	
<i>Subtotaal</i>			-3,4	
Grondexploitatie locatie Hoofdstraat			-1,6	De aanleg van de Entree Mensenpark (onderdeel van het project locatie Hoofdstraat)
Totaal			-5,0	wordt deels meegenomen bij de realisatie van het project Markt.
<u>RSP Bereikbaarheidsprojecten</u>				Op basis van Raadsbesluit RA 14.0001 d.d. 20-02-2014 Kredietaanvraag
RSP Bereikbaarheid			-2,9	RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum zijn middelen beschikbaar gesteld voor
Gemeentelijke reserves			-0,3	de projecten "Voorzieningen en maatregelen parkeer en verkeersmanagement" en
gemeentelijke kapitaallasten			-1,1	"Reconstructie N 862 / Rondweg".
Totaal			-4,3	
Landschappelijke inpassingen				Deze RSP+ middelen zijn ingezet voor de dekking van landschappelijke inpassingen.
Geplande inzet RSP+			0,2	
Totaal			0,2	
Totaal generaal			-9,2	

1.4. Meerjaren investerings- en dekkingsramingen Atalanta

Totale indicatieve investeringsomvang Atalanta

De totale indicatieve investeringsomvang Atalanta in het huidig FMP bedraagt € 443,8 miljoen (€ 468,5 o.b.v. de financiële kaders uit het raadsbesluit Atalanta van 18 december 2008 minus € 4 miljoen inbreng Traverse / P-Zuid, minus € 11 miljoen WvO minus € 0,5 mln lagere investering DPE Next (inclusief DPE deel WvO), minus overhevelingen naar projecten buiten Atalanta € 9,2 mln). Deze totale investeringsomvang bestaat voor € 206,5 miljoen uit private investeringen door derden en € 237,3 miljoen gemeentelijke investeringen Atalanta (€ 261,5 miljoen minus € 4 miljoen inbreng Traverse / P-Zuid en minus € 11 miljoen privaat WvO minus overhevelingen naar projecten buiten Atalanta € 9,2 miljoen). De genoemde private investeringen door derden vallen buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Totale investeringen Atalanta	
Privaat - DPE Next	138,50
Privaat - DPE Next - DPE Deel WvO	11,00
Privaat - Vastgoed locatie Hoofdstraat	50,00
Privaat - Vastgoed locatie Muzeval	7,00
Gemeentelijke investeringen Atalanta	237,30
Totale investering	443,80

Op basis van de businesscase DPE Next versie 7.0a bedraagt de private investering van DPE voor de realisatie van DPE Next in totaal € 198,5 miljoen, inclusief € 40 miljoen Theater en € 20 miljoen Wereld van Ontmoeting (waarvan € 11 miljoen door DPE zal worden gerealiseerd). Zonder Theater (€ 40 miljoen) en gemeentelijk deel van de Wereld van Ontmoeting (€ 9 miljoen) bedraagt de private investering in de parkwerelden DPE Next (inclusief het DPE deel van de Wereld van Ontmoeting van € 11 miljoen) derhalve op basis van het bedrijfsplan DPE Next 7.0a circa € 149,5 miljoen. Zoals hiervoor reeds is aangegeven behoren deze private investeringen DPE Next tot de verantwoordelijkheid van DPE.

Algemene proces- en voorbereidingskosten programma Centrumvernieuwing Emmen (CvE):

Door het programmabureau Centrumvernieuwing Emmen worden diverse voorbereidings- en proceskosten gemaakt in het kader van de voorbereiding, ontwikkeling en beheersing van Atalanta en de diverse te onderscheiden (deel)projecten binnen de scope van Atalanta.

De meerjarenraming algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE is geactualiseerd o.b.v. het goedgekeurde krediet algemene proces en voorbereidingskosten 2013-2015. Hierbij is rekening gehouden met de verbreding naar het programma Centrumvernieuwing Emmen. De kosten van het programma CvE zijn opgenomen in de meerjarenramingen programmabureau CvE en is uitgegaan van een toerekening van € 1.050.000 aan algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE over de programmaperiode aan de andere projecten binnen CvE. Deze bijdrage is reeds in mindering gebracht op de algemene proces- en voorbereidingskosten, zoals in de onderstaande tabel opgenomen.

De algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE (kosten programmabureau Centrumvernieuwing Emmen en kosten ontwikkelprojecten Atalanta) worden deels ten laste gebracht van de gemeentelijke exploitatie (met name voor die kosten waarvoor activeren op basis van de BBV-voorschriften niet is toegestaan). De rest van de algemene proces- en voorbereidingskosten wordt geactiveerd en middels een vooraf bepaalde verdeling toegerekend aan de uitvoeringsprojecten Atalanta.

In onderstaande tabel is een meerjarenraming van de algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE opgenomen.

Meerjarenraming algemene proces- en voorbereidingskosten programma Centrumvernieuwing Emmen (indicatief)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
Raming van algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE	1,771	2,383	3,228	2,522	2,983	1,711	2,817	-	-	17,416
Ten laste van gemeentelijke exploitatie	0,435	0,680	0,850	0,625	0,434	0,621	0,621	-	-	4,266
Te activeren (t.l.v. uitvoeringsprojecten)	1,336	1,703	2,379	1,897	2,549	1,090	2,196	-	-	13,150

Op basis van het Raadsbesluit krediet Markt en het Raadsbesluit kredietaanvraag RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum zijn algemene proces en voorbereidingskosten toegerekend aan het project "Markt" en aan het project "voorzieningen en maatregelen verkeer en parkeermanagement". Hierdoor worden meer algemene proces- en voorbereidingskosten doorbelast aan andere CvE projecten buiten Atalanta en is het totale krediet investeringsdeel Algemene proces en voorbereidingskosten dat doorbelast wordt aan de Atalanta projecten gedaald van € 13.500.000 naar € 13.150.000.

In onderstaande tabel is de geraamde toerekening van de algemene proces- en voorbereidingskosten programma Centrumvernieuwing Emmen aan de diverse uitvoeringsprojecten Atalanta aangegeven.

Meerjarenraming gemeentelijke Investeringsprojecten Atalanta (Indicatief)	Totaal	Procentueel toegerekend	Rechtstreeks toegerekend
Atalanta			
<u>Verbinding</u>			
Tunnel Hondsrugweg	24,71% 3.250.000	25,61% 3.139.323	110.677
Boulevard Noord	1,90% 250.000	7,66% 128.763	121.237
Boulevard Zuid	1,90% 250.000	7,66% 72.060	177.940
Ontsluiting P Zuid	1,90% 250.000	7,66% 162.339	87.661
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	1,90% 250.000	7,66% 226.497	23.503
Aanpassing Vreding	1,90% 250.000	7,66% 138.637	111.363
Landschappelijke inpassingen	0,00% -	7,66% -	-
Bijdrage aan PG Willinkplein 1	0,00% -	7,66% -	-
Parkeergarage 1	0,00% -	0,00% -	-
Parkeergarage 2	1,90% 250.000	1,91% 234.667	15.333
Plein	12,55% 1.650.000	5,19% 1.093.871	556.129
<u>Bereikbaar Emmen Centrum</u>			
Boermarkeweg 1e fase	0,38% 50.000	0,00% 10.145	39.855
Boermarkeweg 2e fase	1,52% 200.000	4,60% 200.000	-
Reconstructie aansluiting N34 / Rondweg			
<u>Centrum-West</u>			
Theater / Wereld van de Ontmoeting	24,71% 3.250.000	17,63% 3.244.643	5.357
<u>Locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)</u>			
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat	24,71% 3.250.000	28,55% 3.250.000	
<u>Overige grondexploitaties</u>			
Ontwikkeling locatie Muzeval		0,00% -	
Totaal investeringen *	92,0%	100,0%	
<i>excl. indexering en financieringskosten</i>	13.150.000	11.900.946	1.249.054

De te activeren algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE maken onderdeel uit van de totale indicatieve investeringsbedragen, zoals opgenomen in het financieel meerjarenperspectief Atalanta.

Indicatieve meerjaren investeringsplanning Atalanta

Meerjarenraming gemeentelijke investeringen Atalanta (Indicatief)	Gemeente (huidig FMP)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
De Verbinding											
Tunnel Hondsrugweg	42,981	0,406	1,194	1,155	0,961	10,248	28,475	0,543	-	-	42,981
Boulevard Noord	1,475	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	1,246	0,042	-	-	1,475
Boulevard Zuid	2,175	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	1,946	0,042	-	-	2,175
Nieuwe ontsluiting P Zuid	1,750	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	1,521	0,042	-	-	1,750
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	1,900	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	0,021	1,692	-	-	1,900
Aanpassing en verlenging Vreding	2,600	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	0,491	1,922	-	-	2,600
Landschappelijke inpassingen	0,737	-	-	-	-	-	-	0,737	-	-	0,737
Bijdrage parkeergarage WP 1	0,431	-	-	-	-	-	0,431	-	-	-	0,431
Parkeergarage 1	14,750	8,689	6,346	0,285	-	-	-	-	-	-	14,750
Parkeergarage 2	12,250	0,025	0,032	0,045	0,036	0,048	0,021	1,242	9,600	1,200	12,250
Plein	12,000	0,168	0,214	0,298	0,238	0,877	8,196	2,010	-	-	12,000
Bereikbaar Emmen Centrum											
Boermarkeweg 1e fase	0,795	0,005	0,006	0,009	0,007	0,731	0,028	0,008	-	-	0,795
Boermarkeweg 2e fase	1,700	0,020	0,026	0,036	0,029	0,039	0,017	1,533	-	-	1,700
Reconstructie aansluiting N34 / Rondweg	7,900	-	-	-	-	-	-	-	5,530	2,370	7,900
Centrum-West											
Theater/Wereld van Ontmoeting	49,000	0,899	0,633	0,741	0,820	2,482	12,320	20,919	10,187	-	49,000
Locatie Hoofdstraat											
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)	83,855	2,630	3,421	2,888	6,785	19,250	32,734	0,543	2,766	12,839	83,855
Overige grondexploitaties											
Ontwikkeling locatie Muzeval (grondexploitatie)	1,000	-	-	-	-	-	0,045	0,045	0,158	0,753	1,000
Totaal investeringen Atalanta* <i>excl. indexering en financieringskosten</i>	237,299	12,969	12,034	5,114	9,056	33,917	87,490	31,318	28,240	17,162	237,299

Totaal gemeentelijke investeringen bedraagt € 237,3 miljoen. Dit was in het vorig FMP € 246,5 miljoen. Dit is het gevolg van het feit dat € 9,2 miljoen vanuit Atalanta is overgeheveld naar projecten buiten Atalanta.

Indicatieve meerjarenraming subsidies en bijdragen en inzet van gemeentelijke reserves voor Atalanta

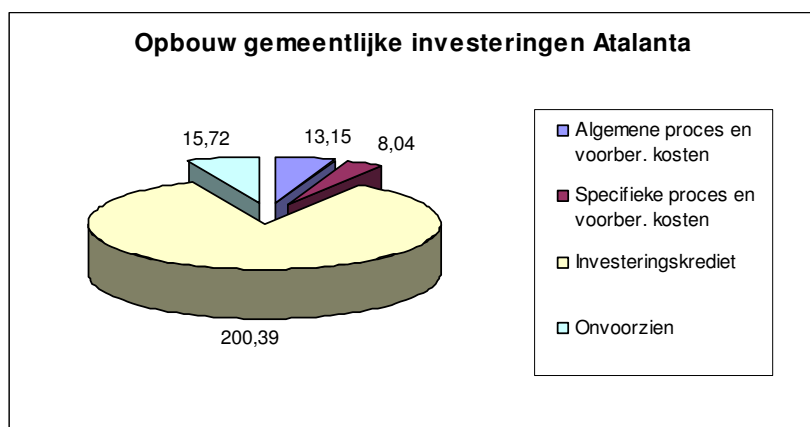
Meerjarenraming subsidies/bijdragen en inzet reserves t.b.v. Atalanta (Indicatief)	Gemeente (huidig FMP)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
De Verbinding											
Tunnel Hondsrugweg	31,549	-	0,565	0,353	1,908	7,872	18,101	2,749	-	-	31,549
Boulevard Noord	0,934	-	-	-	-	-	0,840	0,093	-	-	0,934
Boulevard Zuid	1,377	-	-	-	-	-	1,239	0,138	-	-	1,377
Nieuwe ontsluiting P Zuid	1,305	-	-	-	-	-	1,188	0,117	-	-	1,305
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	1,416	-	-	-	-	-	-	1,289	0,127	-	1,416
Aanpassing en verlenging Vreding	1,937	-	-	-	-	-	-	1,764	0,173	-	1,937
Landschappelijke inpassingen	0,246	-	-	-	-	-	-	0,246	-	-	0,246
Bijdrage parkeergarage project Willinkplein 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parkeergarage 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parkeergarage 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plein	7,637	-	-	-	-	0,323	5,984	1,330	-	-	7,637
Bereikbaar Emmen Centrum											
Boermarkeweg 1e fase	0,592	-	-	-	-	0,062	0,530	-	-	-	0,592
Boermarkeweg 2e fase	1,267	-	-	-	-	-	0,113	1,041	0,113	-	1,267
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	5,886	-	-	-	-	-	-	-	5,359	0,527	5,886
Centrum-West											
Theater / Wereld v Ontmoeting	3,235	-	-	-	-	-	1,078	1,833	0,324	-	3,235
Locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)											
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)	64,458	-	-	-	4,000	20,000	2,957	16,557	19,957	0,986	64,458
Overige grondexploitaties											
Ontwikkeling locatie Muzeval (grondexploitatie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal inkomsten Atalanta	121,840	-	0,565	0,353	5,908	28,258	32,033	27,157	26,053	1,512	121,840

Netto investering Atalanta (na aftrek van subsidies/bijdragen en inzet reserves)	115,459	12,969	11,469	4,761	3,148	5,659	55,457	4,161	2,187	15,650	115,459
--	----------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	--------------	---------------	----------------

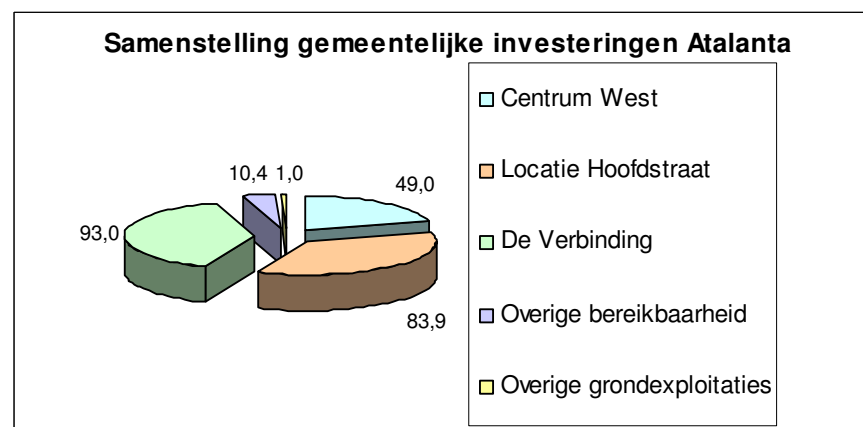
De fasering van de investeringen is geactualiseerd n.a.v. de gewijzigde planning van de realisatie zoals opgenomen in de vierde kwartaalrapportage 2013 Centrumvernieuwing Emmen. De raming van de ontvangsten van subsidies en bijdragen is opgenomen op basis van de ontvangen beschikkingen.

Voor de berekening van de financieringskosten wordt er vanuit gegaan dat de € 17 miljoen bijdrage (VROM-Mirt) met betrekking tot de schadeloosstelling à fonds perdu DPE, die als dekking met een hoog risico in het FMP is opgenomen, pas per 1 januari 2016 wordt ontvangen en dat de gemeente deze nog te verkrijgen bijdrage tot 1 januari 2016 moet voorfinancieren.

De hiervoor gepresenteerde "netto" investeringen Atalanta betreffen de investeringen die gedekt dienen te worden uit kapitaallastenbudgetten binnen de gemeentelijke exploitatie, danwel uit opbrengsten van exploitaties (parkeerexploitatie, vastgoedexploitatie, grondexploitatie, etc.).

In de hierboven opgenomen grafiek is de opbouw van de gemeentelijke investeringen Atalanta van € 237,3 miljoen naar voorbereiding, uitvoering en onvoorzien weergegeven.

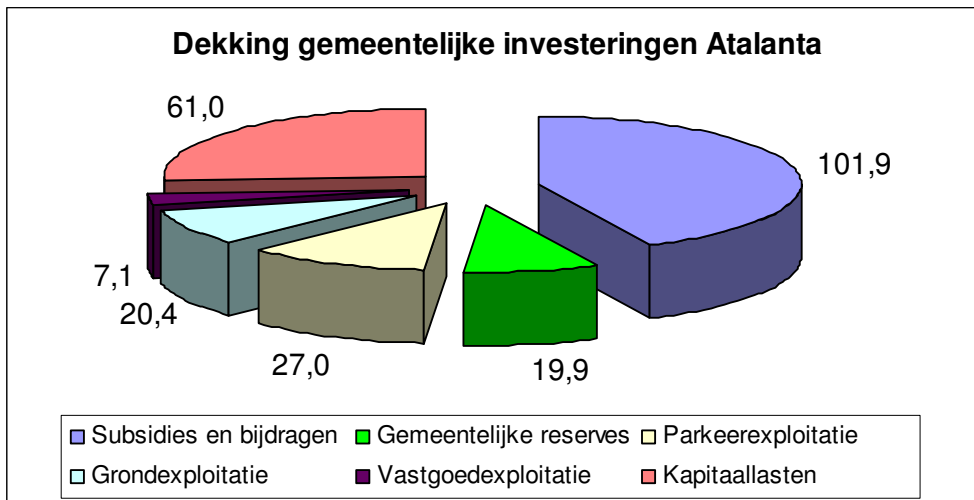
In de hierboven opgenomen grafiek is de geplande verdeling van de gemeentelijke investeringen Atalanta van € 237,3 miljoen naar de verschillende projectgroepen binnen Atalanta grafisch weergegeven.

Totaaloverzicht indicatieve dekking projecten binnen Atalanta

Totaaloverzicht (voorlopige) dekking projecten binnen Atalanta (indicatief)	Gemeente Investing	Gemeente Reserves	Gemeente dekking kap.Istn.	Gemeente uit exploitatie			Te verkrijgen subsidies / bijdragen	Nog ongedekt	Totaal
				grondexpl.	parkeereexpl.	vastgoedexpl.			
<u>Verbinding</u>									
Tunnel Hondsrugweg	42,98	3,06	11,43				28,49	0,00-	42,98
Boulevard Noord	1,48	-	0,54				0,93	-	1,48
Boulevard Zuid	2,18	-	0,80				1,38	-	2,18
Nieuwe ontsluiting P Zuid	1,75	0,14	0,45				1,17	-	1,75
Kruising Hondsrugweg Ermerweg	1,90	0,15	0,48				1,27	-	1,90
Aanpassing en verlenging Vreding	2,60	0,20	0,66				1,73	0,00-	2,60
Landschappelijke inpassingen	0,74	-	0,49				0,25	-	0,74
Bijdrage parkeergarage project Willinkplein	0,43	-	0,43				-	0,00	0,43
Parkeergarage 1	14,75	-	-		14,75		-	-	14,75
Parkeergarage 2	12,25	-	-		12,25		-	0,00-	12,25
Plein	12,00	0,04	4,36				7,60	0,00	12,00
<u>Bereikbaar Emmen Centrum</u>									
Boermarkeweg 1e fase	0,79	0,06	0,20				0,53	0,00-	0,79
Boermarkeweg 2e fase	1,70	0,13	0,43				1,13	0,00-	1,70
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	7,90	0,62	2,01				5,27	-	7,90
<u>Centrum-West</u>									
Theater	49,00	-	38,71			7,05	3,24	0,00-	49,00
Wereld v. d. Ontmoeting	-	-	-				-	-	-
DPE Next									
<u>Locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)</u>									
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat	83,85	15,50	-	19,40			48,96	0,00-	83,85
Vastgoed door derden locatie Hoofdstraat									
<u>Locatie Muzeval (grondexploitatie)</u>									
Ontwikkeling locatie Muzeval	1,00	-	-	1,00			-	-	1,00
Vastgoed door derden locatie Muzeval									
Totaal investeringen	237,30	19,90	61,01	20,40	27,00	7,05	101,94	0,00-	237,30

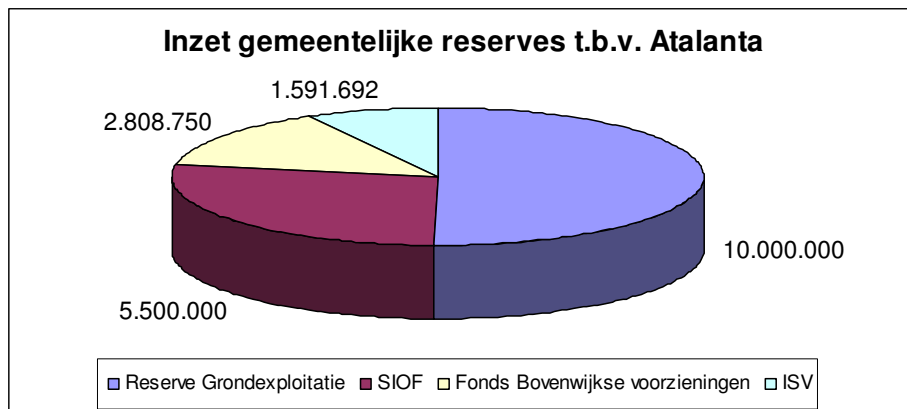
Van de totale € 40 miljoen RSP + middelen is € 1,56 miljoen nog niet ingezet.

De in bovenstaand overzicht gepresenteerde indicatieve dekkingen verschillen in hardheid. In het risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen in hoofdstuk 2.1 wordt de hardheid van de dekking in beeld gebracht.

In de hiernaast opgenomen grafiek is de verwachte dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta van € 237,3 miljoen weergegeven

De inzet van de gemeente voor dekking van investeringen Atalanta bedraagt, naast de investeringen die terugverdiend dienen te worden uit de exploitatie ervan (grondexploitatie, parkeerexploitatie, exploitatie vastgoed), circa € 81 miljoen. Deze circa € 81 miljoen gemeentelijke inzet voor investeringen Atalanta betreft € 19,9 miljoen inzet van gemeentelijke reserves en circa € 61 miljoen aan dekking investeringen uit in de gemeentelijke begroting opgenomen budgetten voor kapitaallasten.

Inzet gemeentelijke reserves ten behoeve van Atalanta	
Reserve Grondexploitatie	10.000.000
SIOF	5.500.000
Fonds Bovenwijkse voorzieningen	2.808.750
ISV	1.591.692
GSBIII	-
Totaal inzet gemeentelijke reserves	19.900.442

De reserves grondexploitatie (€ 10 miljoen), reserve SIOF (€ 5,5 miljoen) en reserve ISV (€ 1,7 miljoen) zijn inmiddels op basis van het raadsbesluit "centralisatie budgetten en vorming reserve Atlanta" d.d. 31 mei 2012 overgeheveld naar de Bestemmingsreserve Atlanta. De reserve Fonds Bovenwijkse voorzieningen is voor € 1 mln. overgeheveld naar de Bestemmingsreserve Atlanta. Het restant (€ 2 miljoen) zal in 2014 en 2015 worden overgeheveld.

Budgetten in gemeentelijke exploitatie t.b.v. dekking kapitaallasten Atalanta		
Budget voor kapitaallasten	Exploitatiebudget	investeringsbedrag
Kapitaallasten budget (lineair 40 jr / 4,00%)	1.905.500	29.320.000
Kapitaallasten budget (annuitair 40 jr/ 4,00%)	1.992.500	39.430.000
Totaal	3.898.000	68.750.000

Ingezet voor dekking Atlanta projecten	3.415.710	61.012.573
Ingezet voor dekking projecten buiten Atlanta	192.270	2.958.023
Nog beschikbaar voor dekking	290.020	4.779.404
Totaal	3.898.000	68.750.000

1.5. Totale meerjarenprognose Atalanta

In de totale meerjarenprognose Atalanta zijn naast de indicatieve meerjaren investeringsramingen en dekkingsramingen ook de gevolgen voor de gemeentelijke exploitatie in de komende jaren weergegeven (beschikbare budgetten Atalanta, versus te dekken algemene proces- en voorbereidingskosten, financieringslasten, etc.).

Totaal meerjaren prognose investeringen en dekking investeringen Atalanta	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
Totaal investering	12,969	12,034	5,114	9,056	33,917	87,490	31,318	28,240	17,162	237,300
Inflatie / indexering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal investering (incl. indexering / inflatie)	12,969	12,034	5,114	9,056	33,917	87,490	31,318	28,240	17,162	237,300
Inkomsten / ontv. bijdragen	-	0,565	0,353	5,077	10,471	31,855	26,670	25,434	1,512	101,939
Inzet gemeentelijke reserves	-	-	-	0,831	17,787	0,177	0,487	0,619	-	19,900
Dekking investeringen uit subsidies en bijdragen en inzet van gemeentelijke reserves	-	0,565	0,353	5,908	28,258	32,033	27,157	26,053	1,512	121,840
Dekking uit opbrengst grondexploitatie										20,397
Dekking uit opbrengst parkeerexploitatie										27,000
Dekking uit vastgoedexploitatie										7,050
Investerings te dekken uit exploitatie-opbrengsten										54,447
Dekking uit kapitaallasten - Theater										38,000
Dekking uit kapitaallasten - WvdO										0,715
Dekking uit kapitaallasten - Plein / Bijkomende infra										8,216
Dekking uit kapitaallasten - Bereikbaarheid										14,082
Investerings te dekken uit kapitaallasten binnen gemeentelijke begroting										61,012
Totaal gedekte investeringen										237,299
Totaal nog te dekken gemeentelijke investeringen Atalanta										0,001

In bovenstaand overzicht wordt op totalen een samenvatting gegeven van de beoogde dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta.

In het overzicht op de volgende bladzijde is de dekking van kosten Atalanta in de gemeentelijke exploitatie weergegeven. In dat overzicht wordt aangegeven hoe de kapitaallasten van deelprojecten Atalanta vanaf moment van ingebruikname, de financieringskosten Atalanta (rente tijdens de bouw) en de algemene proces- en voorbereidingskosten programma CvE (voorzover die niet geactiveerd worden met de investeringen) op basis van huidige planning en ramingen gedekt kunnen worden uit de budgetten die binnen de gemeentelijke exploitatie met betrekking tot Atalanta zijn opgenomen.

Dekking Atalanta-investeringen vanuit gemeentelijke exploitatie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Te dekken kapitaallasten vanaf in gebruik name									
Kapitaallasten parkeergarages	-	0,193	0,773	0,773	0,773	0,745	0,745	0,745	1,209
Kapitaallasten Theater / VwO	-	-	-	-	-	-	-	0,578	2,312
Kapitaallasten plein / bijkomende infra	-	-	-	-	-	-	0,308	0,528	0,520
Kapitaallasten bereikbaarheid	-	-	-	-	-	0,013	0,750	0,767	0,845
Te dekken kapitaallasten Atalanta	-	0,193	0,773	0,773	0,773	0,758	1,804	2,617	4,886
Te dekken financieringslasten Atalanta (tijdens de bouw)	-	0,089	0,223	0,333	0,451	2,022	2,535	1,893	0,055
Te dekken algemene voorbereidings- en proceskosten Atalanta t.l.v. exploitatie	0,435	0,680	0,850	0,625	0,434	0,621	0,621	-	-
Te dekken kapitaallasten voorbereidingskrediet december 2006	0,040	0,039	0,037	0,036	0,034	-	-	-	-
Totaal te dekken in gemeentelijke exploitatie	0,475	1,001	1,884	1,767	1,693	3,401	4,960	4,511	4,941
Gedekt in gemeentelijke exploitatiebegroting									
dekking uit opbrengst parkeerexploitatie	-	0,193	0,773	0,773	0,773	0,745	0,745	0,745	1,209
dekking uit opbrengst exploitatie vastgoed	-	-	-	-	-	-	-	0,096	0,383
	-	0,193	0,773	0,773	0,773	0,745	0,745	0,841	1,593
Incidenteel beschikbaar voor proceskosten 2009	0,250	-	-	-	-	-	-	-	-
Structureel extra dierentuin / theater miv 2009	0,800	0,800	0,400	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800
Budget kapitaallasten voorbereidingskrediet december 2006	-	0,039	0,037	0,036	-	-	-	-	-
Bereikbaarheidsmaatregelen	-	0,340	0,001	0,098	0,998	0,998	0,998	0,998	0,998
Structureel extra miv 2011 verplaatsing, bouw theater en (her)ontwikkeling Emmen Centrum	-	-	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
Structureel extra miv 2011 verplaatsing, bouw theater en (her)ontwikkeling Emmen Centrum	-	-	0,500	-	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
Exploitatiekosten huidige theater	-	-	-	-	-	-	-	0,275	1,100
	1,050	1,179	1,438	1,434	2,798	2,798	2,798	3,073	3,898
Totaal gedekt binnen gemeentelijke exploitatie	1,050	1,372	2,211	2,208	3,572	3,544	3,544	3,914	5,491
Overschot / tekort op dekking (egalisatie via Bestemmingsreserve Atalanta)	0,575	0,371	0,327	0,441	1,879	0,143	1,417	0,597	0,550
Overige stortingen / onttrekkingen Bestemmingsreserve Atalanta				1,000					
Saldo Bestemmingsreserve Atalanta	0,575	0,946	1,273	2,714	4,593	4,736	3,319	2,723	3,273

Verloop saldo bestemmingsreserve Atalanta

In het hiervoor opgenomen overzicht is het effect van alle investeringen en kosten met betrekking tot Atalanta op de jaarlijks beschikbare exploitatiebudgetten met betrekking tot Atalanta weergegeven. De in het overzicht gepresenteerde overschotten / tekorten per jaarschijf worden geëgaliseerd middels de bij raadsbesluit van december 2009 ingestelde bestemmingsreserve Atalanta. Tot en met 2017 bedraagt het geraamde cumulatief saldo van de bestemmingsreserve Atalanta € 3,273 positief.

Financieringslasten en kapitaallasten in relatie tot budgetten m.b.t. Atalanta in de gemeentelijke exploitatie

De te dekken kapitaallasten vanaf in gebruik name zijn in dit geactualiseerde financieel meerjarenperspectief gedaald ten opzichte van de voorgaande versie van het FMP. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een aanpassing in de fasering en einddata van projecten en door een wijziging van het rentepercentage van 4,25% naar 4,00%. Er zal later gestart worden met afschrijven waardoor de verwachte kapitaallasten tot en met 2017 lager zijn dan zoals aangegeven in het FMP van maart 2013.

Daarnaast zijn de financieringskosten tijdens de bouw in dit geactualiseerde financieel meerjarenperspectief ten opzichte van de voorgaande versie van het FMP hoger. Deze stijging van de rentekosten over investeringen tijdens de bouw zijn onder meer het gevolg van verschuivingen in investeringsramingen en ramingen van dekkingen over de jaren.

De berekende financieringskosten zijn gebaseerd op de raming van investeringen en dekking van investeringen, die in de tijd zijn uitgezet in de meerjaren investerings- en dekkingsraming. Gelet op de huidige stand van moet het gepresenteerde "overschot / tekort" op de kapitaallastenbudgetten (gemeentelijke exploitatie) als indicatief worden beschouwd.

Dierenpark Emmen (DPE / DPE Next)

De overzichten op deze bladzijde betreffen een overzicht met kosten van (financiering) DPE en DPE Next in relatie tot de raadsbesluiten van 20 december 2010, 3 oktober 2011 en 19 maart 2012 en het besluit van 2013 over afboeken boekwaarde Traverse.

Kosten bijdragen DPE Next	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Te dekken bijdragen DPE Next										
Bijdrage € 5 miljoen beplanting DPE (t.l.v. SIOF)					2,500	2,500				5,000
Bijdrage € 2 miljoen i.k.v. vriendenandeel o.b.v. verdubbelingssysteem (t.l.v. SIOF)							1,000			1,000
Totaal te dekken bijdragen DPE Next	-	-	-	-	2,500	2,500	1,000	-	-	6,000
Dekking uit gemeentelijke reserves										
Dekking € 5 miljoen bijdrage beplanting uit SIOF					2,500	2,500				5,000
Dekking € 2 miljoen i.k.v. vriendenandeel uit SIOF							1,000			1,000
Totaal gedekt uit gemeentelijke reserves	-	-	-	-	2,500	2,500	1,000	-	-	6,000
Overschot / tekort op dekking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kosten van (financiering) DPE / DPE Next	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Te dekken kosten (financiering) DPE / DPE Next										
Buiten invordering stelling erfpachtanon			0,354	0,354	0,354	0,148	0,148			
Rentelasten verschil 4,25% - 3,25% lening overbrugging DPE 2010-2015 max. € 22 miljoen			0,030	0,051	0,039	0,140	0,190	0,220	0,220	
Rentelasten verschil 4,25% - 3,25% lening € 12,5 miljoen							0,060	0,125	0,125	
Rentelasten financiering deelneming DPE van € 10 miljoen tegen 4,25%							0,425	0,425	0,425	
Rentelasten verschil provinciale lening aan DPE Next				0,016						
Taxatiekosten Troostwijk				0,250						
Afboeken boekwaarde Traverse					0,412					
Totaal te dekken in gemeentelijke exploitatie	-	-	0,384	0,671	0,805	0,288	0,823	0,770	0,770	
Gedekt in gemeentelijke exploitatiebegroting m.b.t. kosten (financiering) DPE / DPE Next										
Budget overbrugging DPE				0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	
Budget rentelasten voorfinanciering			0,187	0,473	0,727	0,748	0,748	0,748	0,748	
Totaal gedekt binnen gemeentelijke exploitatie	-	-	0,187	1,073	1,327	1,348	1,348	1,348	1,348	
Overschot / tekort op dekking (egalisatie via Bestemmingsreserve Rente Voorfinanciering Atalanta)	-	-	0,197	0,402	0,522	1,060	0,525	0,578	0,578	3,466

Hoofdstuk 2: Risico's

2.1. Risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta

Ten aanzien van de totale dekking / financiering van het project Atalanta is een risicoprofiel opgesteld. Per dekkingsmiddel / financieringsbron is hierin aangegeven hoe hoog het risico / de onzekerheid ten aanzien van de realisatie van de betreffende dekking / financiering is. De dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta is in dit risicoprofiel gepresenteerd naar 5 risicocategorieën.

Als uitgangspunt voor de indeling van dekkingsmiddelen in risicocategorieën worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1	Geen risico: Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie "geen risico" zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Inzet van eigen gemeentelijke middelen waar reeds besluitvorming over plaats heeft gevonden (beschikbaar in begroting, besluiten tot aanwending van reserves, etc.)▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die reeds zijn toegekend (schriftelijk / beschikking)▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een zeer hoge mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. besluitvorming / afgesloten contracten, etc.)
2	Beperkt risico: Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie "beperkt risico" zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Voorgenomen inzet van eigen gemeentelijke middelen waar nog formele besluitvorming over plaats dient te vinden, maar waar in principe wel ruimte voor is en waar informeel wel reeds overeenstemming over bestaat.▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die reeds zijn toegezegd, maar nog niet formeel zijn toegekend.▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een grote mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. diepgaand onderzoek, gedegen onderbouwde calculaties, etc.)
3	Redelijk risico: Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie "redelijk risico" zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die een redelijke kans hebben om binnengehaald te worden, maar nog niet formeel zijn toegezegd.▪ Dekking uit exploitaties, waarbij een redelijke mate van zekerheid bestaat omtrent de realisatie van de kostendekkende exploitatie (o.b.v. globaal onderzoek, uitgevoerde calculaties, etc.)
4	Hoog risico: Indicaties voor indeling van dekkingsmiddelen in de categorie "hoog risico" zijn: <ul style="list-style-type: none">▪ Subsidiegelden / bijdragen van derden die mogelijk binnengehaald kunnen worden, maar waarvoor nog geen indicatie te geven is of deze middelen ook verkregen zullen gaan worden. Er hebben echter wel al de nodige acties plaatsgevonden en Atalanta staat in ieder geval op de agenda van de subsidiegever.▪ Verwachte dekking uit exploitaties, waarbij nog onvoldoende zekerheid bestaat omtrent de realiteit van de kostendekkende exploitatie.
5	Nog ongedekt: Bij deze nog te verwerven middelen dient de dekking nog gevonden te worden. Er is hierbij nog geen richting aan te geven, waaruit de dekking / financiering mogelijk gerealiseerd zou kunnen worden.

Risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta

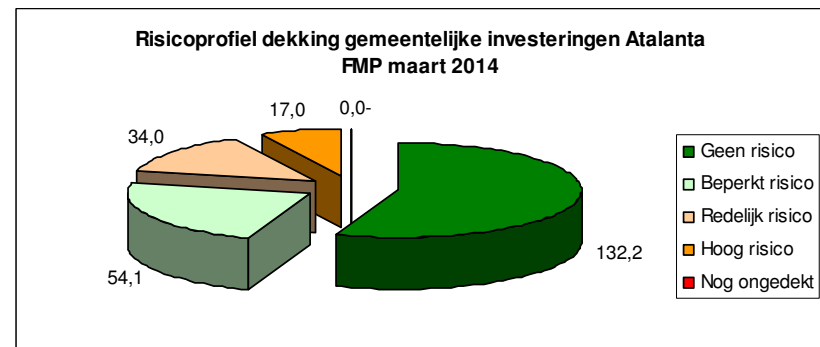
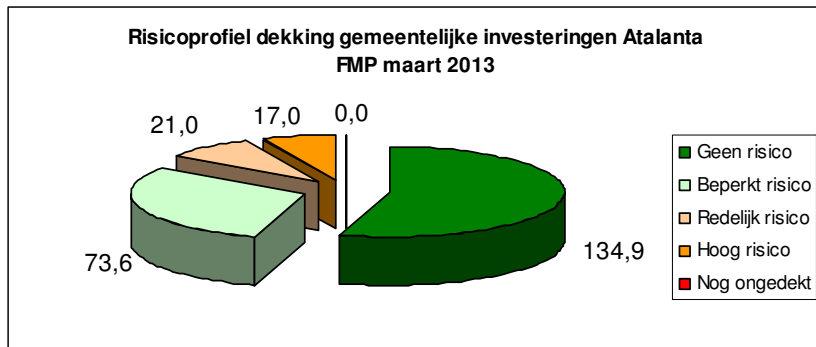
Risicoprofiel dekking investeringen Atalanta	Investeringen gemeente in mln.	Financiering Geen risico (is gedekt)			Financiering Beperkt risico			Financiering Redelijk risico			Financiering Hoog risico		Financiering Nog ongedekt		Totaal in mln.	
		bedrag	in mln.	financier	sub-totaal	bedrag	in mln.	financier	sub-totaal	bedrag	in mln.	financier	sub-totaal	bedrag		in mln.
Verbinding (investeringsproject / infrastructuur)																
Tunnel Hondsrugweg	42,98	40,49	Gem	Middelen/Subsidies	2,49	Subsidie									42,98	
Boulevard Noord	1,48	0,54	Gem	middelen	0,93	Subsidie									1,48	
Boulevard Zuid	2,18	0,80	Gem	middelen	1,38	Subsidie									2,18	
Ontsluiting P Zuid	1,75	0,58	Gem	middelen	1,17	Subsidie									1,75	
Kruising Hondsrugweg-Emmerweg	1,90	0,63	Gem	middelen	1,27	Subsidie									1,90	
Aanpassing Vreding	2,60	0,87	Gem	middelen	1,73	Subsidie									2,60	
Landschappelijke inpassingen	0,74	0,49	Gem	middelen	0,25	Subsidie									0,74	
Bijdrage Parkeergarage Willinkplein 1	0,43	0,43	Gem	middelen	-	Subsidie									0,43	
Parkeergarage 1	14,75	14,75		Parkeereexploitatie											14,75	
Parkeergarage 2	12,25				12,25	Parkeereexploitatie									12,25	
Plein	12,00	4,40	Gem	middelen	7,60	Subsidie									12,00	
Afboeking BW Traverse	-														-	
Bereikbaar Emmeren Centrum																
Boermarkweg 1e fase	0,80	0,27	Gem	middelen	0,53	Subsidie									0,80	
Boermarkweg 2e fase	1,70	0,57	Gem	middelen	1,13	Subsidie									1,70	
Reconstructie aansluiting N34/Rondweg	7,90	2,83	Gem	middelen	5,27	Subsidie									7,90	
Centrum-West																
Theater / Wereld vd Ontmoeting	49,00	40,71	Gem	middelen	1,24	Subsidie									49,00	
					7,05	Expl. vastgoed										
Locatie Hoofdstraat (grondexploitatie)																
Ontwikkeling locatie Hoofdstraat	83,85	24,00	Gem	Middelen en subsidies	9,86	Subsidie			13,60	Subsidie		17,00	Subsidie		83,85	
Vastgoed door derden locatie Hoofdstraat (private investeringen)									19,40	Grondexpl.						
Locatie Muzeval (grondexploitatie)																
Ontwikkeling locatie Muzeval	1,00								1,00	Grondexpl.					1,00	
Vastgoed door derden locatie Muzeval (private investeringen)																
TOTAAL	237,30	132,16			54,14				34,00			17,00			237,30	

Voor de dekking vanuit de EFRO en cofinanciering EFRO is een beschikking ontvangen en een goedkeuring op het wijzigingsverzoek EFRO, maar in verband met de eindtermijn van de subsidie en de toerekenbaarheid van de kosten aan deze subsidie zijn deze dekkingsmiddelen opgenomen als beperkt risico.

Voor de dekking vanuit de RSP Bereikbaarheidsmiddelen is in december 2013 bestuurlijke overeenstemming bereikt, maar omdat de beschikking nog niet daadwerkelijk is ontvangen van de Provincie Drenthe zijn deze middelen nu nog opgenomen als beperkt risico.

De dekking vanuit grondexploitaties staat als redelijk hoog, maar is pas van toepassing op het moment dat de grond in ontwikkeling wordt genomen en er ook daadwerkelijk kosten gemaakt zullen worden in het kader van deze grondexploitaties.

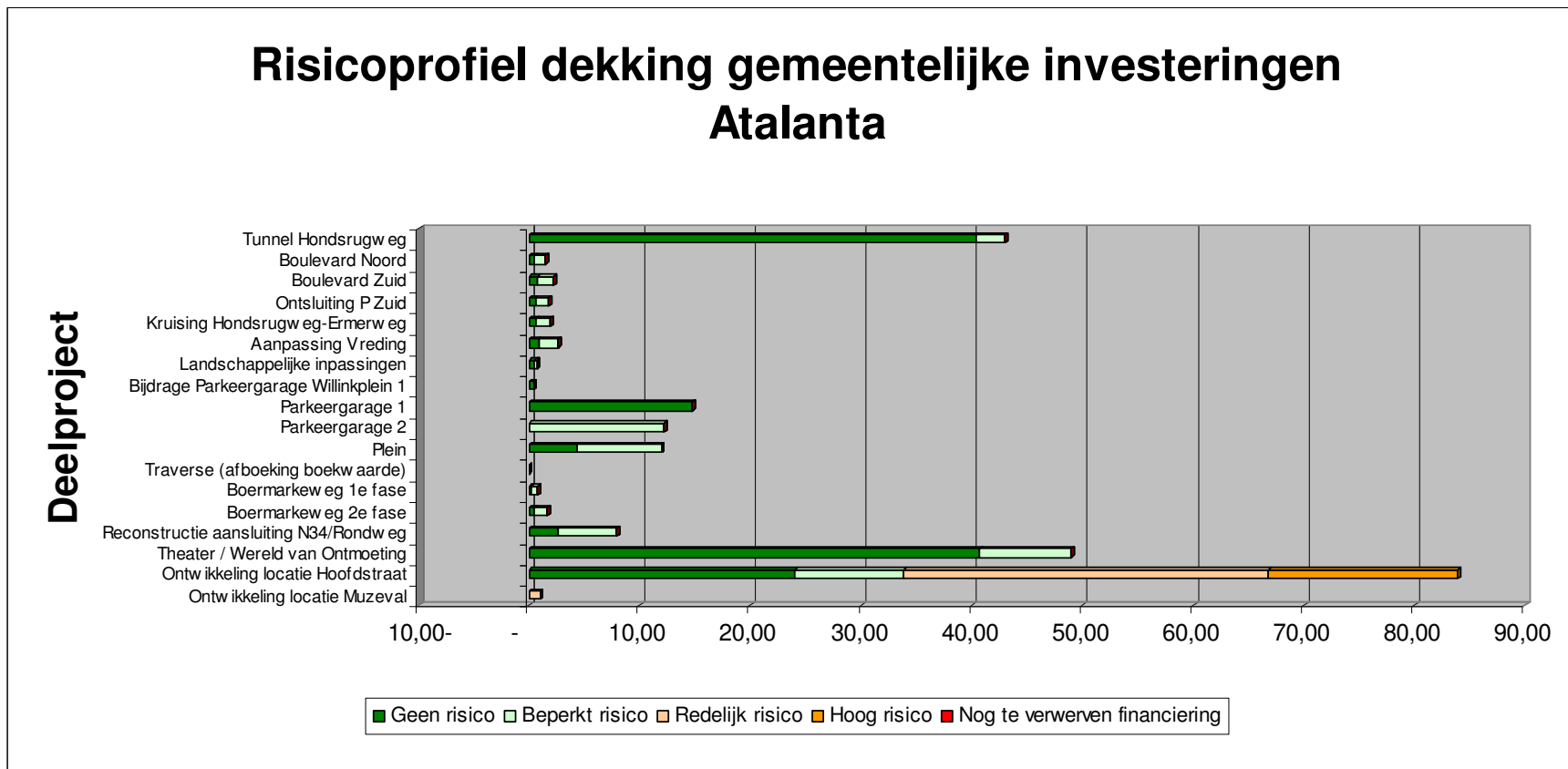
Voor het totaal van de gemeentelijke investeringen Atalanta kan de dekking als volgt grafisch worden weergegeven:

Om de ontwikkeling ten opzichte van voorgaand FMP aan te geven is in de linker grafiek het risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta uit het FMP van maart 2013 opgenomen.

De belangrijkste wijziging ten opzichte van voorgaand FMP is dat de dekking REP regionaal (€ 10 miljoen) en RSP+ (cofinanciering REP-regionaal) (€ 3,6 miljoen) zijn verschoven van beperkt risico naar redelijk risico. Daarnaast zijn de bedragen ten opzichte van het vorige FMP maart 2013 veranderd doordat middelen zijn overgeheveld vanuit Atalanta naar projecten buiten Atalanta. Zie hiervoor ook Hoofdstuk 1.3.

Hieronder wordt het risicoprofiel dekking gemeentelijke investeringen Atalanta per project grafisch weergegeven.

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt is het risico van de dekking het grootste ten aanzien van het deelproject "Ontwikkeling locatie Hoofdstraat". Op dit onderdeel heeft een groot deel van de dekking nog een redelijk tot hoog risicoprofiel.

Hieronder zijn de belangrijkste risico's ten aanzien van investeringsramingen/ calculaties Atalanta en de dekking van de gemeentelijke investeringen Atalanta ultimo het 4^e kwartaal 2013 opgenomen. Deze risico's zijn ontleend aan de 4^e kwartaalrapportage 2013 Centrumvernieuwing Emmen.

2.2. Risico's m.b.t. indicatieve investeringsramingen Atalanta en indicatieve dekking gemeentelijke investeringen Atalanta

2.2.1. Risico's ten aanzien van investeringsramingen en calculaties Atalanta

Hieronder zijn de belangrijkste risico's (in de categorie oranje of rood) ten aanzien van de investeringsramingen en calculaties van gemeentelijke investeringen Atalanta ultimo het 4^e kwartaal 2013 opgenomen. Deze risico's zijn ontleend aan de 4^e kwartaalrapportage 2013 Centrumvernieuwing Emmen.

BELANGRIJKSTE RISICO'S TEN AANZIEN VAN INVESTERINGSRAMINGEN / CALCULATIES ATALANTA

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans in %	Netto kans in %	Maximaal risico gevolg zonder maatregelen	Netto maximaal gevolg	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R87	Kostenramingen van ontwerpen op basis van ambitieniveau en verwachtingen passen niet binnen het indicatieve financiële kader (FMP)	50	30	€ 3.500.000	€ 2.500.000	M563	Aanpassing van plannen (bezuiniging) in geval van niet passende kostenraming.	Actief
						M562	Tijdige en voortdurende raming van kosten bij ontwikkeling/uitwerking projecten.	Actief
						M564	Op basis van totaal kosten- en financieringsplaatje in relatie tot het gewenste ambitieniveau voor aanvang van de realisatie een helder en duidelijk besluit laten nemen omtrent keuze voor kosten en financiering in relatie tot de te realiseren ambitie.	Actief
						M561	Voor aanvang van de daadwerkelijke realisatie duidelijkheid verkrijgen omtrent het totale uiteindelijke kostenplaatje in relatie tot het gewenste ambitieniveau.	Actief
R89	Het hoge ambitieniveau kan niet, of onvoldoende gerealiseerd worden binnen het beschikbare budget.	70	50	kwaliteit: zeer moeilijk te herstellen	kwaliteit: zeer moeilijk te herstellen	M578	Toetsing op stedelijke kwaliteit door supervisor. Waarbij vastgestelde visies als inspiratie/kader worden gehanteerd.	Actief
						M579	Ambitie en programmadoelstellingen concreet vertalen naar de verschillende projecten en daar waar nodig vastleggen in beleidsdocumenten.	Actief
						M577	Kwaliteit (als vertaling van ambitie/doelstellingen) vastleggen in programma's van eisen (PVE's), ontwerpen en selectiedocumenten per project, die door college (en indien nodig de raad) worden vastgesteld.	Actief
						M1347	Tijdig bijstellen van plannen op basis van kaderstellend budget, zonder verlies van kwaliteit/ambitie.	Actief

2.2.2. Risico's ten aanzien van dekking gemeentelijke investeringen Atalanta

Hieronder zijn de belangrijkste risico's (in oranje of rood) ten aanzien van de dekking van gemeentelijke investeringen Atalanta ultimo het 4^e kwartaal 2013 opgenomen. Deze risico's zijn ontleend aan de 4^e kwartaalrapportage 2013 Centrumvernieuwing Emmen.

BELANGRIJKSTE RISICO'S TEN AANZIEN VAN DE DEKKING VAN GEMEENTELIJKE INVESTERINGEN ATALANTA

Object nummer	Gebeurtenis	Bruto kans in %	Netto kans in %	Maximaal risico gevolgt zonder maatregelen	Netto maximaal gevolgt	Maatregel nummer	Maatregel	Fase maatregel
R5	Gemeentelijke bezuinigingen leiden tot vermindering van voor Atalanta beschikbare gemeentelijke budgetten en reserves en vergroten de kans op overschrijdingen van deze budgetten.	50	30	€ 2.500.000	€ 2.500.000	M10	Gemeentelijke dekkingsmiddelen daadwerkelijk middels besluitvorming vastleggen voor Atalanta.	Actief
R71	REP-regionaal bijdrage van Rijk en Provincie Drenthe (€10 miljoen + €3,6 miljoen co-financiering provincie Drenthe) kan niet, of niet volledig worden verkregen, danwel niet (volledig) worden ingezet ter dekking van de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (inclusief de aan DPE te betalen schadeloosstelling van € 65,5 miljoen).	70	50	€ 13.600.000	€ 13.600.000	M750	Heldere en vastgelegde afspraken omtrent de adressering van de REP-regionaal bijdrage maken met provincie Drenthe en laten vastleggen in een subsidiebeschikking.	In voorbereiding
						M749	In kaart brengen van de subsidievoorwaarden in relatie tot uit subsidie te dekken investeringen.	Actief
						M748	Aanstellen adviseur subsidies die de subsidievoorwaarden bewaakt en contacten met de subsidiegever onderhoudt.	Actief
R77	De beoogde € 17 miljoen bijdrage van het ministerie van VROM voor de ontwikkeling van de locatie Hoofdstraat (incl. de aan DPE te betalen schadeloosstelling van € 65,5 miljoen) kan niet daadwerkelijk worden verkregen.	90	90	€ 17.000.000	€ 17.000.000	M63	Optimalisatie MIRT locatie Hoofdstraat afronden	Actief
						M64	Middels lobby in samenwerking met de provincie Drenthe bijdrage € 17 miljoen proberen te verkrijgen	Actief
						M988	Onderzoek van mogelijke alternatieve dekkingen.	In voorbereiding
						M1030	Meer publiciteit en aandacht voor CvE in de gebiedsontwikkelingsfeer.	In voorbereiding
	Investerings Atalanta (met name Centrumplein en WvO) kunnen niet worden gedekt uit de EFRO-subsidie en de cofinanciering EFRO in verband met de eindtermijn van de subsidie en de toerekenbaarheid van de kosten aan deze subsidie.	70%	50%	€ 2.500.000	€ 2.100.000	M952	Afstemming met SNN over de mogelijkheden over een latere realisatiedatum van EFRO projecten.	Actief
						M954	Aan de hand van de planning de realisatie van subsidiabele onderdelen van EFRO projecten vóór 31-12-2014 nauwlettend volgen.	Actief
						M953	Bezien substitutiemogelijkheden en mogelijke inhoudelijke verschuivingen binnen projecten.	Actief